

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v sredo 13. aprila 1887.

Letnik XV.

Po praznikih.

Minuli so velikonočni prazniki; počivala je politika, toraj tudi pisatelju primanjkuje dnevnih dogodbe in časnikar ne more zabilježiti dejanj svet pretresujočih. Čas vendar ne stoji; kar se dolgo časa pripravlja, prikaže se hipoma na dan, in ljudje strmé, glave skupaj stikajo ter pravijo, kako je mogoče, da se je to zgodilo, tega ni nihče pričakoval. Ker toraj posebnih novic ali vsaj pretresujočih dejanj o teh praznikih ni bilo, pogledimo, kaj nam bi znala prinesiti bližnja prihodnost.

„Mundus regitur; divina providentia et hominum stultitia.“ Po domače bi rekli: Politiko dela neskončna previdnost božja in pa neumnost ljudi. Dostikrat se pa zgodi v politiki, kar ni nihče pričakoval; vsa politika obliči, ter se za nekaj časa ustavi. Med take nepričakovane čine štejejo tudi napad na ruskega cara dne 13. marca. Kolikor se že sedaj more presoditi, omahnila je roka, ki je bila vzdignjena. Na Ruskem so hipoma spregledali, da ni varno igrati se z ognjem in tuje hiše zažigati, dočim v domači hiši ni vse varno in bi lahko v domači hiši pogoreli, ko bi drugim hotli petelina v streho vtakniti. Zgodovina nas sicer uči, da taka zavrtna zločina teka politike za dolgo časa ne ustavijo; za držujejo ga pa vendar le, in to je že v nekaterih okoliščinah veliko. Na Ruskem namreč, kjer je car sklepni kamen vsega državnega poslopa, je vendar carova volja močnejša, kakor v drugih državah. Slišati je tudi, da hoče ruska politika v Bolgariji kreniti na drugo stran in privoščiti deželi mir in pokoj. To bi bil storil nepričakovan napad na ruskega samovladarja in to bode, kakor se sedaj kaže, za nekoliko časa v Evropi vbrnilo hude vojske, ako zopet ne pride kaj nepričakovanega vmes.

Mogoče pa, da se Rusija v Evropi noče zavzati in svojih moči v hudem boju tratiti, ker ima druge velikanske nakane v Aziji, kajti tam hoče svojemu tekmovalcu do živega priti. Gladstone, bivši minister, je prijenjeval Rusiji, kolikor se je to strinjalo s slavnimi izročili ponosne Anglije. Rusi so bili s tem zadovoljni, vendar niso jenjali napredovati v Osrednji Aziji, in sedaj jih loči od Indije le še Afganistan.

Kaj lahko je mogoče, da bi danes ali jutri svet iznenadila pretresljiva novica: Khan je v sporazumni z Rusi napadel in vzel mesto Herat, ključ do Indije. Tu pa Rusi nekaj let zopet lahko čakajo, da jim zrelo jabelko samo pade v naročje. Naj pa ne merili v Indijo, marveč na Kitajsko, kakor drugi hočejo vedeti, imajo vendar le Angleža v rokah, ter lahko vselej na mejah Indije plamen vžgó, ki bode uničil Angleško Indijo.

Poglejmo središče in zapad v Evropi. „Septenat je težka uganjka; gorje temu, kdor je prav ne umé.“ Francozje skušajo to zastavico rešiti, ali jo pa bodo rešili? Prav za prav je usmiljenja vredna Francija; Bismark se z Francozi tako rekoč norčuje; oni žugajo z osveto, on pa razpor pomnožuje. Deželo pomiruje, ker se katolikom dela pravičnega, z Vatikanom pogodbe sklepa, da bi tako vzel vsak povod nezadovoljnosti, ali kakor on pravi, da bi uničil državne sovražnike, med ktere on vsakega šteje, kdor ne prisega na njegovo nezmotljivost. Tako pripravljen on pričakuje Francoze, da bi jim zopet posvetil nazaj. Uboga dežela potem nima miru. — Schiller je svoje dni rekel: svetovna zgodovina, to je svetovna sodba.

Ako je on s tem mislil, da že narode na zemlji čaka zaslužena kazen, je s tem pravo zadel. Ravno letos je 200 let, kar je Francoski kralj, kteremu so lizuni dali ime Velikega, poslal v Renski Palatinat požigalce, ki so vso deželo onstran Rena spremenili v žalostno pušavo — v sredi miru, ko nihče ni dražil ali izzival francoskega kralja. Ludovik je to storil iz ošabnosti in napuha; dan danes pa Francozje vedno govoré o osveti in trdijo, da Frankfurtski mir ni stalen itd.

Ni čuda, da ta klic odmeva tudi tostran Rena. Več vzroka, pripravljati se na vojsko zoper Francoze ima vendar le Bismark, kakor ga je svoje dni imel Ludovik XIV. zoper nemškega cesarja Leopolda I. „Nisem prerok, niti prerokov sin“, da bi narodom žugal z šibo Božjo, z osveto na tem svetu, a zgodovina nas uči, da se krivice narodov maščujejo v tretjem, četrtem, celó v sedmem rodu. Ljudska prislovica pa je, da tisti vol najprej roge zgubi, kateri najbolj bode.

Maščevanje pa mora priti nad narode že na

tem svetu. Le pogledimo, kako velikani, kako mogočni tega sveta pridejo do moči in veljave. Vsako sredstvo jim je dobro. Zvižaje, laži, vnebovpijoče krivice, odpad od vere — z besedo, vse, vse jim je prav, da le do zaželjenega namena in konca dospejo. Mar li mora to ostati brez kazni, brez osvete in maščevanja? Kaj pa politikarji pravijo na to? Saj vemo kaj: „Politika se ne ravna po dekalogu (desetih božjih zapovedih), ne pozná nravi; kdor je tako vesten, ne bode nikdar prišel do moči in do slave; velike duhove ne smemo tako soditi, kakor navadne ljudi.“ No, lepa je ta, a žalibog mogočnim svetá vendar vodilo.

A pogledimo v zgodovino; kaj nam ta pové? Ni nam treba hoditi v stari vek nazaj, niti ozirati se na Ninive in Babilon, na mogočni Rim in druge države; ostanimo le pri vladí Ludovika XIV. Nad njo se bomo prepričali, da vnana slava je zidana na notranjo bēdo; da po krivici pridobljeno nima teka; da, kdor si tuje prisvoji, lastno izgubi. Sila, zvižaja in laž včasih poprej pridejo do namena, a nimajo obstanka. Ludovik XIV. je bil prvi vladar v Evropi, v domači deželi so ga častili kakor Boga; umetnosti in učenosti so se o njegovi dóbi povzdignile na najvišjo stopinjo. Kralj je dolgo vladal, a pred njim so šli na oni svet njegovi otroci in vnuki, ostal je pri življenju le njega pravnik, nesrečni Ludovik XV., in njegov tretji naslednik je bil javno umorjen. To so bile bolj kazni za prevzetnega Ludovika in za njegov rod. A kdo prešteje nesreče, ki so francosko deželo zadevale že ob času Ludovika XIV., kdo more popisati strašno gorje, ki je zadelo francosko deželo po prvi francoski vstaji. Vsemu temu je podlaga postavila slavna dóba Ludovika XIV., kterege so zgodovinarji imenovali Velikega, pesniki pa ga do neba povzdigovali.

Predaleč bi zabredli, ko bi to hotli dokazovati pri drugih državah; le toliko omenimo, da naj nas nikdar ne moti sedanje veličastvo, moč in slava držav, ktere so po krivicah dospele do vrhunca. Morda bode še ta rod dočakal, da se bode vse to spolnilo nad marsiktero sedanjo velesilo, kar se je zgodilo z francosko državo v 18. stoletju.

Podvzetje pravičnega pa Bog blagoslovi; še celó njegovi sovražniki delajo njemu na korist. Država

LISTEK.

O Bolgarski.

(Konec.)

II. Najnovejši dogodki v Macedoniji.

Tolažba v teh vojnih stiskah je bil misijonarjem napredek edinosti v Macedoniji. Msgr. Nil Izvorov, ko je bil nastopil svojo službo in bil potrjen po vladi, je hitel v Kukuš, in junija 1878 je mogel o. Brzeska poročati o veselih vspehih nadpastirjevih. Ves Kukuš, razun 30 družin, se je odločil za katolištvo, tudi dve cerkvi ste ostali zedinjencem. Škofija je sledila izgledu glavnega mesta: 36 selišč iz škofij Kukuš in Vodina s 3442 družinami, 36 duhovniki, 28 cerkvami in 25 šolami je sledečega leta prestopilo k edinosti. Vlada je bila katoliškemu gibanju manj neprijazna, minister Safvet paša je upravitelju Solunskemu celó zapovedal, da ima msgr. Izvorovu dajati varstva in podpore. Vkljub temu ni manjkalo preganjanja, vsaj od strani

nižjih uradnikov ne; zlasti l. 1883 je bilo zopet hujše. Grajski upravitelj v Solunu ni hotel prijemati mēr zoper katoličane, zato so se pa razkolci obrnili na stalni vojni svēt tega mesta, ki je na gole tožbe obsojeval mnoge vplivne katoličane. Prebivalci okraja Razlok n. pr. so bili prosili za sprejetje v edinstvo, škof Dramoski jih toži pri vojnem svēt, da so sporazumljeni z Rusi, in na to ničevno obdolženje jih je bilo več najimenitnejših mož vrženih v ječo. Pri neki podobni razpravi se je bil Turek ponadil za opravičevalca, kar so mu šteli v hudodelstvo in vtaknili ga v temnico.

Leto 1883 je prineslo bolgarskemu misijonu veliko spremenjenje. Dosedanji apostolski upravitelj Nil Izvorov je bil imenovan v nadškofa s stolico v Carigradu, ves drugi misijon pa razdeljen na apostolski namestništvi Tracijo in Macedonijo. Tracija, t. j. Odrin z okolico, je bila podložna msgr. Mihaelu Petkovu, enemu dvanajsterih, ktere je Brunoni kot dečke poslal v Rim, da se izobražijo za svečenike. Voditeljstvo Macedonije je sv. stol poveril msgr. Lazarju Mladenovu, duhovniku iz družbe lazaristov,

za one kraje tolikanj zaslužne. Petkov je dobil naslov škofa Hebronskega, Mladenov pa škofa Satskega.

Dva pisma poslednjega rišeta podoba sedanjega stanja macedonskega misijona. Podoba kaže nekaj veselega, ob enem nekaj žalostnega, namreč najlepše upe za katolištvo, in po drugi strani veliko ubožstvo misijona, ktero žuga uničiti vse upe. Po zadnjem pismu *) je okoli 70 vasi s 60.000 prebivalci katoliških. Dolgo trpeče in polne truda so bile priprave, a danes je vse pripravljeno in žetev zrela. Misijonarjev je več, ljudje bolje podučevani, manj nezaupljivi, sovražniki oslabljeni, brezupni, brezmočni. To je, da katolištvo ni še prešinilo nižjega ljudstva, a vendar želi poduka; množice so lačne kruha. Žal, da „manjka pomočkov“.

Pomanjkanje priprave cerkve se čuti najhujše v škofovski stolnici sami. — „Solun šteje prav mnogo Bolgarov, njih veliko je že katoliških, a njih število bi se podvojilo,

*) 22. januarja 1885.

Karola Velikega, rimsko-nemško cesarstvo je trajalo, sevéda po raznih spremembah, tisoč let. Na Ogerskem je še dandanes tista deželna uprava, kakor jo je ustanovil prvi krščanski kralj, sveti Štefan.

Iz tega vidimo, da mora tudi politika osnovana biti na podlagi večne resnice, da tudi nji mora biti delokrog mar. Slava in zmaga krivičnega je le kratka. Komur je v politiki vsako sredstvo dobro, morda za čas napreduje, a koplje si sam brezno, v kterega se bode on in njegovo delo prekučilo. Svet se vjeda samega sebe, kakor hud kis; božja modrost in previdnost pa tudi zná slabo v dobro obrniti. To nas uči zgodovina — sedanje in nekdanje dóbe.

Pogled preko Litave.

Madjarska oholost znana je svetu. Pri vsaki najmanjši priliki Madjari povdarjajo samostalnost svoje države ter hoté pretrgati vez z deželami tostran Litave. Nikjer na svetu ne najdemo toliko napadov na skupno armado, kakor ravno onstran Litave. Madjari vedó dobro, da ravno skupna armada veže še staroslavno Avstrijo kot celotno državo. Če počí ta vez, dobí avstrijski zemljevid v kratkem drugo podobo.

Madjari, dasi v manjšini, brezozirno teptajo pravice drugih narodov pod krono sv. Štefana. Slovaki nimajo niti enega pravega zastopnika v ogerski zbornici. Srbi in Rumunci se pritožujejo proti madjarski politiki, ki jim krati verske in narodnostne pravice.

Najkruteji pa je boj med Hrvati in Madjari. Po pogodbi l. 1868 ima hrvatska kraljevina popolno avtonomijo. Hrvatski jezik je po pogodbi službeni jezik v vseh uradih. A Madjari so že davno pozabili v dejanji svoje obljube ter silijo madjarščino v hrvatske urade. Zadnja regnikolarna deputacija se je razšla, ne da bi dovršila svojo nalogo ter natančno določila hrvatsko pravo. Madjari ne dovolijo, da se pri skupnih uradih v Budapeštu nastavijo posebni poročevalci za Hrvatsko, kakor določuje pogodba.

V regnikolarni deputaciji za Hrvatsko so bili prijatelji ogerske vlade, ki se radi klanjajo poveljem, ki jim dohajajo iz Pešta. In vendar je imela še toliko ljubezni do svojega naroda, da se ni vdala madjarskim zahtevam. Volitve so pred durmi, in ta razlog je vstrašil vladno narodno stranko, da se je kolikor mogoče držala imenovane pogodbe. Ne bo še končan boj; Hrvatje morajo ostati vstrajni in previdni, da ne postane njihova kraljevina madjarska pokrajina.

Enako napete so razmere tudi med Dunajem in Budapeštom. Že več tednov trajajo dogovori o novi avstro-ogerski nagodbi. Madjari stojé vedno na stališči absolutne negacije. Avstrija tostran Litave naj bi jim plačevala vedno rastoče dolgove, a Madjari naj bi zastopali skupno državo pred svetom. Nekteri ogerski listi pišejo naravnost za ločitev od Avstrije. Panslavizem slikajo z najživejimi barvami, a po naših mislih jim le slaba vest vzbuja strah pred slovansko povodnjo.

Vsled vednih notranjih preprirov izgublja Avstrija tudi pri vnanjih državah prejšnjo svojo veljavo. Preostaja nam le srčno upanje, da madjarski državniki konečno sprevidijo svojo trdovratnost in

spoznajo, da le pod okriljem avstrijskega orla morejo živeti med evropsko družino; ináče se zgubé prej ali slej v valovji narodnostnega gibanja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. aprila.

Notranje dežele.

Naša presvitla *cesarica*, ki biva že več dni v Herkulovih kopeljih, obiskala je veliki teden vsak dan cerkev. — Tudi na Dunaji so se vdeležili velikonočne procesije v soboto popoldne presvitli cesar, cesarjevič Rudolf, vsi na Dunaji bivajoči nadvojvode in mnogo drugih najvišjih dostojanstvenikov.

FML. grof Paar je imenovan generalnim adjutantom Nj. Velikanstva. Dosedanji drugi generalni adjutant in predstojnik cesarjevi vojaški pisarni, FML. vitez Popp, prevzame divizijsko poveljništvo.

Večkrat smo že čuli, da hoče *vojni minister* grof Bylandt iti v pokoj zaradi slabega zdravja. Zopet se poroča, da pojde na daljši dopust. Konec dopusta se bo odločilo, bo li še prevzel svojo dosedanje važno službo. Bylandt je v najvišjih krogih jako priljubljena oseba, toda njegova bolehavost ga bo primorala, da stopi v pokoj. Njegov naslednik bo skoraj gotovo dosedanji štabni načelnik FML. vitez Beck. Načelníštvo generalnega štaba bi prevzel FML. baron Waldstätten, ki je znan kot vojaški pisatelj, ali pa pl. Galgoczy.

Velikonočni ponedeljek so imeli Mladočehi shod v *Pragi*, kjer so se pritoževali, da se želje českega naroda ne spolnujejo v državnem zboru. Govorniki so napadali vladno, posebno pa dr. Riegerja. Mladočeska stranka namerava na svojo roko pričeti narodnostno politiko.

Dunajska „Montagsrevue“ poroča, da se Avstrija ne bo vdeležila svetovne razstave v Parizu.

V *Krakovu* je višja oblast zaprla cerkev, kjer začasno leži truplo poljskega pisatelja Kraszewskega, ker ljudstvo trumoma obiskuje njegov grob. Kakor znano, umrl je Kraszewski 19. marca t. l. v Genovi, in njegovo truplo so prepeljali v Krakov.

Policija je v *Budapeštu* zaprla štiri osebe zaradi anarhistične zarote; med njimi sta dva vnanja rogovileža.

Na *Ogerskem* je volilno gibanje za državni zbor vedno živahneje. Kakor po navadi, tudi letos ne bodo volitve končane brez pretefov in ječe.

Vnanje države.

Srbski vojni minister Topalović je izdelal nov načrt za preosnovo armade. Po novem načrtu bo štela srbska konjica tri divizije; ob vojski se pomnoži vsak eskadron in postane polk, vsaka divizija bo močna dva polka. Kadri so v Belemgradu, Kragujevci in v Nišu. — Srbija že dve leti nadleguje Turčijo, da zgradi železnico do Soluna. Kakor se v Turčiji vse vrši le počasno, tako je tudi z železnico. Konečno se je Turčija odločila in pričela graditi črto Usküb-Vranja. Promet bi se lahko pričel že v maju ali juniju, toda Turčija dela nove ovire, ker se s Srbijo ne more pogoditi o mejni postaji. Zopet bo morala Avstrija vplivati na Turčijo, da dovrši svojo nalogo. Kedar se dovrši železnična črta, odprl se bo promet iz Avstrije proti Solunu in Carigradu. — Turki so v mnogih ozirih jako svojeglavni. Srbija se ž njimi že dolgo pogaja za kupčijsko zvezo, pa brez uspeha. Dosegla je le toliko, da ima svoje konzule v Solunu, Bitolji in Usküb. Turške oblasti so mnogim srbskim podložnikom prepovedale samostojno trgovino. Isto je sedaj storila tudi Srbija proti turškim državljanom. Po

večjih srbskih mestih stanuje že mnogo let več turških trgovcev in obrtnikov, ki bodo največ trpeli vsled srbsko-turškega prepira.

Poročila iz *Bolgarije* trdijo, da bo sobranje podaljšalo regentom vladarstvo. Princ Ferdinand Koburški prevzame vladanje v Bolgariji, ako ga potrdijo vse države, ker bi ga morda potrdila tudi Rusija. — Preiskava proti človeku, ki je napal Mantova, pričnè se 25. t. m.

Iz *Bukarešta* se poroča, da je Nabokov nabral 170 Črnogorcev v Macedoniji ter jih na grški ladiji poslal v Reni.

Rumunska vlada je bila pred prazniki v veliki zadregi. Navada je v vseh državah, da pri budgetni obravnavi poslanci odkrivajo posameznim ministrom svoje reve in nadloge, očitajo jim vsakere napake ter izlivajo svoj žolč na neljube jim osebe. Ministri morajo biti vedno pripravljeni, da odbijajo opravičene in neopravičene napade. In kar se godi v večjih državah, vrši se tudi v manjših. Rumunska zbornica je obravnavala budget vnanjih zadev. Pri tej priliki se je pokazalo, da imajo tudi Rumunci svoje nerešene brate zunaj države. Prejšnji minister Kogolnicanu sproži namreč pri tej priliki misel balkanske zveze. Po njegovih mislih mora Rumunija stopiti na čelo balkanskim državicam, to mu je vzor prihodnosti. Spomnil pa se je mož, da tudi v Bukovini in na Erdeljskem (Sedmograškem) prebivajo Rumunci, potomci starih Rimljanov. Romauizem je treba po njegovem mnenji oživiti tudi v Avstriji. Zato stavi predlog, naj se v Braševem (Kronstadt) na Erdeljskem in Črnovicah v Bukovini ustanovita rumunska konzulata. Pherekydes, minister vnanjih zadev, je odločno pobijal nasvetovani predlog, ter rekel, da vlada nikakor ne goji ideje balkanske zveze, marveč hoče v miru živeti s svojimi sosedi; še manj pa smé Rumunija gledati čez mejo ter netiti narodnostni prepír. Pri glasovanji se zbornica ni ozirala na ministrove besede, temveč z veliko večino potrdila predlog, da se ustanovita imenovana konzulata. Poslanci in občinstvo na galeriji so glasno odobravalí sklep zbornice. Že pred nekimi leti smo slišali mnogo o romanizmu v Erdelji in Bukovini, in kakor se kaže, bodo rumunski šovinisti zopet oživili to idejo. Sicer mora pa še Avstrija dovoliti, da se ustanovita konzulata; skoraj gotovo tega ne bo storila, ker bi si postavila novo ognjišče narodnostnega prepira. Za tem pa mogoče, da bi še kaj drugega sledilo. — Kakor nam je včeraj naznanil brzojav, zagovarjal je minister Pherekydes kupčijske pogodbe z vnanjimi državami, ter rekel, da se bo pogodba z Avstrijo povoljuo rešila. Zbornica je vladi dovolila, da smé z državami do 31. decembra 1887 skleniti začasne pogodbe.

Nemčija hoče zgraditi več novih železnic, ki bodo vezale Južno Nemčijo z Francijo. Nove železnice bi imele le strategično važnost, ker bi nemška država v slučaju vojske hitro zbrala armado proti Belfortu. S tem bo Bismark storil nov korak, da posameznim nemškim državam vzame zopet nekaj samostojnosti. Če bo Bismark še dolgo vladal v zedinjeni Nemčiji, postale bodo posamezne kronovine le navadne pruske pokrajine. — „Nordd. Allg. Ztg.“ že pripoveduje občinstvu, da Bismark ne bo dovolil jezuitom bivanja v Nemčiji, ko bi že moral dovoliti drugim redovnikom. Jezuiti so namreč, kakor trdi Bismarkovo glasilo, nevarni protestantskemu cesarstvu.

„Germania“ piše o daljnem postopanju centrauma v *nemškem državnem zboru*, da bo centrum podpiral dobro Bismarkovo politiko. Centrum ne more zatajiti svojega prepričanja, toraj tudi ne vedno podpirati omahljive Bismarkove politike. Centrum bo vedno podpiral blagor cerkve in države, kakor mu velela vest.

Nemški listi si izmišljajo vedno čudna poročila o *ruskih razmerah*. Tako so poročali te dni o tretjem napadu na cara. Car baje niti zapustil ni Gačine. — Ker se nihilizem vedno bolj širi med vsenčiliščniki, bode morda naučni minister Deljanov odstopil; na njegovo mesto pride Katkov. Ta vest

ko bi imeli cerkev.“ V latinsko cerkev lazaristov jih ni moč vabiti. Njih predsodki zoper latinski obred so še prevkoreninjeni; mislijo, da ne bi bili dobri kristijani, ko bi se vdeleževali latinskega obredja. Ostaja le zasebna kapela misijonarjev, obsegajoča 14—15 oseb. „Razkolniki imajo mnoge cerkve, dostikrat prostorne, lepe; ni li to močna skušnjava za uboge ljudi, obiskovati razkolsko bogoslužje? Kje naj škof govori svoji čedi? V to ima le eno sobo. Dobri ljudje ga tu obiskujejo drugi za drugim, da z njim govoré, da slišijo njegove svéte; pa je, da se zadušiš, kedar jih je več ko deset skupaj. V takih okoliščinah je li mogoče apostolsko delovanje? Velikodušen katoličan v mestu je skoraj zastoj prepustil zemljišče. A že tri leta leži prostorišče prazno in nanj vozijo cestni drobir.“

Daljna potreba misijonu je duhovsko semenišče. — „Da podučujemo dobrovoljno, toda nevedno ljudstvo, potrebujemo duhovnikov. Na pope, prestopivše iz razkola, se ne moremo zanašati. Imajo dobro voljo, pa niso dosti bolj podučeni od svojih čed, oženjeni, in toraj zadrževani z vsakdanjimi

skrbmi za družino, ubogi, in toraj prisiljeni, da živé ob ročnem svojem delu. Vse novo krđelo mašnikov mora vzrasti, ki so bili od mladih nog vzgojeni v pobožnosti, v katoliški gorečnosti. Ob enem nam mora semenišče, v pomanjkanju drugih naprav, dajati podučenih in zvestih učiteljev mladine, zakaj le z mladino se more nevedno to in v predsodkih izrastlo ljudstvo prenoviti. Semenišče je toraj edino varni temelj poslopju, ki ga imamo zidati. Zatoraj smo skoraj vse pomočke doslej naklanjali njemu. Prostorno poslopje stoji pripravljeno. V duhovenstvo poklicanih ne manjka, jedro 24 semenišnikov je tu, ter bo koj pri otvorjenji semenišča mlajšim součencem svetilo z izgledom lepega življenja in delavnosti. Toda vse te mlade ljudi je treba izrežati brezplačno, skrbeti jim za učitelje, knjige, obleko, kruh, spleh za vse; vémo pa, koliko izdajkov zahteva taka naprava.“

Šol za dečke štel je misijon v začetku preteklega (1884) leta 32. Toda to število še nikakor ne zadostuje, tudi ne gledé na to, da so te šole borne kočé, v kterih otroci skoraj prostora nimajo.

Večkrat je moral msgr. Mladenov odvrniti stariše, ki bi bili radi otroke pošiljali v katoliške šole. Pozneje ga je bolelo izvedeti, da so bili odvrnjeni otroci brezplačno sprejeti v razkolske šole. Še bolj pomanjkuje dekliskih šol. Takih so ustanovili Grki, protestanti, a posebno veliko Rusi, a katoličani nimajo še nobene. In vendar bi bila dekliska šola tako silno potrebna. „Deklice tukaj živé v največi nevednosti. Ne znajo brati, toraj se tudi katekizma ne morejo naučiti... Namen nam je, ustanoviti vzgojnico za 300 deklet, in prav ta hip se pogajam za hišo in zemljišče. Dva dobrotnika sta nam dala 10.000 frankov, toda lastnik zahteva 40.000.“ Sestre v Solunu so sprejele že nekaj bolgarskih deklet, da jih izobrazijo za učiteljice.

Žalosten pa je opis, ki ga daje msgr. Mladenov o ubožtvu vaških cerkvâ. — „Izmed naših 70 vaší po 1000 do 5000 duš jih več nima nobenih cerkvâ; po drugih vašéh so ali podrte ali na pol razvaline; le 5 ali 6 krajev ima nove kapele, postavljene od katoličanov samih. Na pritiskanje Grkov, ki so grozno razsrjeni, ker so

zdi se nam jako neverjetna. — Pariški „Figaro“ je objavil pogovor svojega dopisnika z generalom Ignatijem. Ignatijev trdi, da je Bismark sam l. 1870 Francijo prisilil v boj, kakor Avstrijo leta 1866. Bismark bo v sili Francozom odstopil Loreno in dovolil del Belgije, če mu prepusté Alzacijo. Med Francijo in Rusijo ni treba pogodbe, kajti v resnici je zveza naravna in se vedno bolj utrjuje. Bismark bo še vedno kot mešetar vznemirjal svet. Ignatijev trdi, da ima dokaze v rokah, da sta dva francoska lista prejela plačilo. Eden je dobil 300.000 frankov, drugi 200.000, da sta Francoze nagovarjala v boj. Boulanger je v Rusiji ravno tako popularen, kakor v Franciji, ker je v armadi zopet vzbudil samozavest. Napadi nemških listov proti Boulangeru niso Bismarku ničesa koristili, pač pa so povzdignili Boulangerovo veljavo.

Francoska zbornica pričnè svoja posvetovanja 10. maja o novi vojaški postavi. — Budgetni odsek se je sestavil že pred prazniki; predsednik mu je Rouvier, podpredsednika Peytral in Perier. Rouvier je pri prvi seji budgetnega odseka izrekel željo, da se imajo zmanjšati državni stroški in doseči ravnotežje. A to je lažje izreči, kakor storiti. Ministerski predsednik Goblet je izjavil, da je že vlada sama črtala pri stroških, kolikor je mogla. Ker zbornica ne bo potrdila dohodninskega davka, treba je odpreti nove vire dohodkom, da pride gospodarstvo v ravnotežje. Finančni minister Dauphin je odseku predložil svoj proračun. Oportunisti ž njim niso zadovoljni; celó republikanski listi obsojajo proračun. „Temps“ n. pr. piše, da proračun visi v zraku. Stroški za prihodnje leto znašajo po proračunu 3253 milijonov frankov. Vrh tega pa bo treba še okoli 344 milijonov frankov za železnice, pristanišča itd.; toraj vsega skupaj 3600 milijonov. Dohodki so proračunjeni do 2935 milijonov, toraj bo znašal primanjkljaj 650 mil. Dolgovi v francoski državi množé se od leta do leta v velikanskih svotah. Vsako leto zgradé nekaj sto kilometrov novih železnic, ki državi ne donajajo nobenega dobička, pač pa jih mora podpirati. A železnice se morajo graditi, ker so pri volitvah dobro agitacijsko sredstvo. — V novem proračunu je na novo vstetih 7.420.000 frankov za pokojnine. V desetih letih so se pokojnine pomnožile za 80 milijonov. Pa tudi ni čudo! Ministerstva se vrsté vsaj vsacega pol leta. Vsak minister pa mora nekaj svojih prijateljev pripraviti h krhu. Ker pa javne službe ne morejo preskrbeti vseh podreptnikov, mora mnogo uradnikov pred določenim časom iti v pokoj. Največ davkov požró državni dolgovi, ki so narastli vsled mnogih vojsk. Pa Francija je bogata dovolj, da plača svojo slavo. — Dohodki letošnjega leta ne dosežejo proračuna. Zavžitni davki so zaostali za proračunom za 9½ milijona. Tako je tudi mesto Pariz v prvih treh mesecih nad jeden milijon prejelo manj dohodkov, kakor stoji v proračunu. In vendar raje plačuje drage postrežnice po bolnišnicah, kakor usmiljene sestre, dasi niso le pol, ampak desetkrat in še večkrat bolniki slabše oskrbovani, kakor so bili poprej.

V **Belgiji** liberalizem nekako pojemlje. Dolgo let je trl deželo, dasi je bila v pregovoru belgijska svoboda. Javno pozornost najbolj vzbuja dvojna volitev v državni zbor. V Ostendu je umrl katoliški poslanec Carbon, kot naslednika so mu katoliki postavili njegovega sina. Zmaga je gotova, akoravno je bilo to mesto še pred nedavnim časom na glasu kot liberalno. Toliko gotoveja je katoliška zmaga v Andenardu, ker je ta volilni okraj zastopal že nad 30 let katoliški poslanec. — Belgijski kralj Leopold je bil te dni v Londonu. Ker je strogo zapovedal vsem svojim uradnikom, kakor tudi železniškemu oboju, da morajo molčati o njegovem potovanju, zato ljudje ugibljejo, kaj je imel opraviti. Eni trdè, da je obiskal angleško kraljico, drugi, da se je kralj v Londonu posvetoval z nekim bankirjem o novem posojilu za kongijsko državo, nekteri vedó povedati, da se je kralj v Londonu posvetoval o mejnaronni telefonski zvezi, ki bi vezala Pariz, Bruselj in Lon-

don. Kakor je znano, je ta zveza že dovršena med Parizom in Bruseljem.

Italijanski kraljevič Viktor Emanuel oboel je za osepnicami. — „Moniteur de Rome“ polaga Crispiju na sreé, naj se sprijazni z Vatikanom, ker je kot minister varoval prostost zadnje papeževe volitve. — Kolikor je nam znano, tedanje italijansko ministerstvo, katerega član je bil Crispi, ni motilo ravno volitve sedanjega sv. očeta, ker ste Avstrija in Španija posredovali pri laški vladi. Pač pa je laška vlada odklonila odgovornost za nemire, ktere so hotli vprizoriti skrivni agitatorji. Niti kronanje papežev se ni vršilo v cerkvi, kakor po navadi, marveč v notranjih prostorih Vatikana. — Pruski minister vnanjih zadev je prišel v Rim, ter bil od papeža vsprejet. Domneva se, da ima posebna naročila od pruske vlade.

Velikonočni ponedeljek popoldne so pristaši **Gladstone-jevi** in **Parnellovi** priredili v Hyde-parku javen shod. Govorilo je več govornikov, med kterimi so bili tudi poslanci, proti irski kazenski postavi. Nereda ni bilo, akoravno je bilo navzočih mnogo socijalnih demokratov z rudečimi zastavami. — Tudi v Chelsei (London) so angleški vladni nasprotniki imeli shod. Gladstone jim je poslal pismo, v katerem pozdravi zbrano množico, ter upa, da njegovo mnenje o irski postavi prodre tudi v nižje kroge angleškega naroda. Irsko vprašanje je praktične vrednosti, ne tiče se osebnosti, akoravno je sedanja vlada tudi nasprotna. — Angleška vlada je zvedela, da je pred štirinajstimi dnevi neka ladija, obložena z dinamitom, zapustila ameriansko pristanišče, ter odplula proti Angležkemu. Vlada je dala povelje, da naj primejo vse sumljive osebe, ki stopijo na suho.

Izvirni dopisi.

Rudolfovo, 10. aprila. Danes, ko pišem, je pač najveselejši dan za vsacega vernega kristijana. Je ravno „Velikanoč“, praznik vstajenja našega Gospoda in temelj naše vere po izreku sv. Pavla. Pač bi moralo biti mrtvo tvoje sree, ako bi te ta dan ne navdušil veselja. Če pogledaš okoli sebe, vidiš, da se k novemu življenju vzbuja vsa narava. Sneg, ki je pokrival zemljo, umaknil se je solnčnim žarkom. Iz zemlje, ki se je po zimi odpočila, klije novo življenje; kajti cvetica za cvetico se ljubko prikazuje iz zemlje k novemu življenju. Le semtertje zapaziš v gozdu ali po mejah, da je to drevo ali oni grmič zamrl — vsahnil — za vselej. Za ta vsahla drevesa ni več spomladi — vstajenja, kakor za one imenokristijane ne, ki menijo, da je s smrtjo — vsega konec. — Ali glej, kam sem zašel, hoteč poročati o veseli pomladi. Vendar nisem zašel na napčno pot. Hotel sem ravno napisati nekaj vrstic o novem pre-rojenji, ki se je prigodilo pretekle dni v našem mestu. Vstalo je većinoma z bližajočo se spomladjo k novemu krščanskemu življenju, s tem pa tudi k upanju na nekdanjo veselo vstajenje. Da naši meščani niso slabi, znal sem že od nekdaj; kajti smem reči, da sem preživel tu blizo polovico svoje dōbe ter imel pač priliko poznati občno mišljenje in mnenje prebivalcev, vendar kaj tacega bi „najoptimistični“ ne bil nikdar pričakoval, kakor tudi čitatelji „Slovenčevi“ ne, češ, dopisnik iz Rudolfovega nam hoče v političen list napisati celo pridigo, če tudi ni na kvaro nikomur; kajti marsikdo čita političen list, s tem pa potem takem tudi sliši pridigo, če tudi v cerkev ne gré. Seveda med „Slovenčevimi“ čitatelji ne na-

hajaš te baže ljudi, kakor le v enem slučaju, o katerem pa danes molčim.

Vernim čitateljem hočem le ob kratkem poročati o prerojenji mišljenja, katerega so provzročili v našem mestu misijonarji-jezuiti, in sicer č. gg.: **Dolja k**, **Sajovec** in **Majer**. Večina bivalcev še niti pojma ni imela o misijonu in o jezuitih, ktere so nekteri poznali le iz raznih proticerkvenih časopisov. Saj je znano, da se le malokdo tudi med onimi, ki hočejo veljati za učene, potru-di podučiti se stvarno in temeljito o teh zadevah. Mnogi so mislili, Bog vedi, kaj nezaslišanega bodo zahtevali č. gg. misijonarji.

In glej, 27. marca — na tiho nedeljo — v jutru je bila prva pridiga. Kapiteljska cerkev, ki je za naše razmere precej prostorna, bila je natlačeno polna; ravno tako ob 10. uri in popoldne ob ½3. uri in to od prvega dneva do zadnjega, to je 5. aprila, ko je bil misijon sklenjen.

Da so imeli priliko vdeležiti se misijona tudi oni, ki se ne gnetijo radi med veliko gnječo, imel je č. g. Majer ob ¼7 vsaki dan nemško pridigo. Marsikdo bi si mislil, češ, čemu v tem mestu nemška pridiga! Vendar smelo smem trditi, da so nepopisljivi vspehi, ktere je provzročila nenavadna zgovernost misijonarja g. Majer-ja s svojimi temeljitimi govori. Dokaz temu je, da so gospoda misijonarja hodili poslušat vsi nemškega jezika večši prebivalci, če izvzameš malo peščico onih, ki so jednaki suhemu drevesu. Hvala Bogu, da taci-h broji naše mesto le malo. Če imajo v tem svoje upanje, da zamró, kakor vsahlo drevó, treba je še moliti za-nje, kakor je vabil vse dni misijonski zvon.

O tej priliki so opravili dijaki tukajšnje gimnazije svojo velikonočno spoved, ravno tako tudi učenci in učenke tukajšnjih ljudskih šol. Gg. misijonarji so imeli o tej priliki še posebne ogovore. Naj omenim še, da je ves čas spovedovalo 12—13 spovednikov, in da so bile spovednice vedno oble-gane od vernega ljudstva, in da je sprejelo nad 5000 vernih sv. obhajilo.

Nad vse slovesen pa je bil zadnji popoldan misijona (5. aprila). Ob ½3. uri je bil misijonski križ, ki je pač jako lepo delo iz Inomosta, slovesno blagoslovljen. Potem je sledila procesija z misijonskim križem po mestu. Ta trenotek so morale pač tudi zastarelemu grešniku stopiti solze v oči, če je imel le še kaj krščanskega čutila v sebi. Deklice, belo oblečene, so šle pred križem, kakor je običajno ob sv. Rešnjem Telesu, drugo ljudstvo pa je molilo sv. rožni venec. Skoraj vse prodajalnice po mestu so bile zaprte; tudi lepo znamenje. Po slovesnem ob-hodu je bil pri natlačeni cerkvi sklepni govor. Nikogar okó ni ostalo brez solz.

Ko so se drugi dan na vse zgodaj odpeljali prečast. gg. misijonarji, pozdravljali so jih meščani pri vratih in oknih z rutami, v znamenje hvaležnosti.

Naj pristavimo k sklepu, da so si mil. prošt g. P. Urh postavili najlepši spominek s tem, da so priredili sv. misijon. Bog plati vsem!

Iz Škofje Loke, 12. aprila. Tukajšna čitalnica je napravila včeraj veselico, in sicer ne na korist družbi sv. Cirila in Metoda, kakor je v prvič name-ravala, ampak na korist ubogim pogorelcem na Go-dešči, ki so imeli tako žalostno velikonočno nedeljo. Občinstvu je bila ta sprememba všeč, toliko bolj, ker je g. podpredsednik pred predstavo naznanil, da bo čitalnica priredila veselico družbi sv. Cirila in Metoda v korist pozneje.

Petje je bilo prav dobro; Hajdrihova „Hercegovska“ se je morala ponoviti. Tudi „ženski jok“ so spretno igrali. Vsebinsa te neslane burke pa mi nikakor ne dopada. Ne ene blažilne in spodbudne misli ni v njej. Odbor bi se pač o taci-h prilikah moral ozirati na dijake, ki o počitnicah radi obisku-jejo čitalnične igre, da bi jim podal tečne in zdrave hrane. Posebno pa mi ni bilo všeč, ja zeló me je ožalostilo, ko sem videl, da nektare družine vodijo šolske otroke k veseliam. Za take bedaste stariše ima naš narod prav krepak izrek, namreč, zaslužili bi, da bi jim s krampom na glavi puščal. K pridigam jih ne vodijo, bi se prehladili; a cele ure v zaduhlih in zakajenih čitalničnih prostorih sedeti, to otrokom in komaj doraslim Loškim gospicam ne škoduje. Prav primerno, ja potrebno bi bilo, da bi šolske oblasti kar naravnost starišem prepovedale otroke seboj jemati k javnim veseliam. To je tudi resnično marsikje prepovedano po vsej pravici. Kar je za odrasčene, ni tudi vselej za otroke. Ne za-merite, da danes rabim malo ojestrejše besede. Je pač mnogim, mnogim potrebno.

zgubili gospodarstvo v teh krajih, je porta ponovila doslej neizvedeno povelje, vsled katerega se imajo vse nekdanj razkolske cerkve vrniti Grkom.

O. Boneti in jaz se nisva brez vspeha borila zoper ta sodni ukaz, in pripravljena sva z božjo pomočjo še dalje se bojevati. Dasi tudi je naša stvar še v nevarnosti, upamo vendar v previdnost božjo. Prej ko mogoče moramo prestreči nasledke ukaza, ter cerkvice postaviti v krajih, kjer jih še ni. Teh cerkev, postavljenih z našimi stroški, nam ne bodo mogli vzeti.

Poglejmo še enkrat na zgodovino zedinjenja katoličanstva, pa bomo videli delo previdnosti božje v začetku, v napredku, v vojenju. Še pred tridesetimi leti ni imela katoliška cerkev nobenega upanja na Bolgarskem. Katoličanstvo je bilo sovraženo, papež pristuden, ljudstvo silno nezaupljivo in misijonarju nepristopno, in ves narod je bil versko tako pri-klenjen za razkol, kakor politično za Turčijo. Zdaj se spremené razmere. Najhujši sovražniki cerkve, grški razkolci sami, gonijo narod v cerkev, in ljudstvo, ki je prej misijonarje mrzilo, jih zdaj išče in

z veseljem sprejema. Vkljub vsem preganjanjem, oviram, težavam in zaprekam katoličanstvo na Bol-garskem obstoji in raste. Trenotek je bil, ko je bilo videti, da je vse zgubljeno, in vendar se je zedi-njevanje množilo, če tudi v vednih nevarnostih. Po vsem tem je upati, da sedanje zmešnjave zedinjenju ne bodo škodovala, da bode Bog blagoslovljal pri-zadeve misijonarjev, da se v slavenski Bolgariji po tolikih popravah, okretih, preosnovah ustanovi in očvrsti tista moč, ktera edino more narod osloboditi, prenoviti, osrečiti — rimsko-katoliška cerkev.

Slovenska je že od nekdaj znana, da pošilja go-rečih sinov, misijonarjev, k Indijanom in paganom. Upati je, da bo zanaprej prešinjaval slovenske mla-deniče duh sv. Cirila in Metoda, ter jih nagibal Jugoslavenom vzdigati zaklad, ki sta jim ga prinesla blagovestnika, katerega pa so jim sovražne razmere in pohlepni ljudje po sili vzeli in zakopali.

„K. M.“ — P. Hrisogon.

Domače novice.

(Njih Veličanstvo presvitli cesar) je daroval 2000 gold. za pogorelce v trgu Kuty v Galiciji.

(Mestni župnik) pri sv. Jakobu veleč. gospod J. Rozman, leži že več časa vsled prehlajenja. Zdravje se mu je obrnilo na bolje.

(Nevarno je zbolel) v vseh krogih po deželi dobro znani zdravnik g. dr. Schiffrer. Gospod je star že nad 80 let in je jako dvomljivo, da še okreva, da-si mu srčno želimo.

(Vojaški nabor) za okrajno glavarstvo Ljubljanske okolice, pričel se je včeraj. Po mestu se sliši neprijetno vpitje novincev, da si mestno redarstvo in vojaške straže strogo pazijo na mlade junake.

(O lokalni železnici iz Ljubljane v Kamnik) je visoko trgovinsko ministerstvo naznanilo podjetnikoma baronu Lazariniju in Praschnikerju, da hoče vojaško ministerstvo dovoliti le določen del denarne podpore za grajenje železnice do smodnišnice. Če hočejo interesovani krogi v kratkem dobiti železnico, morajo podpisati prej ko mogoče svoje doneske, da se delo prične. Podrobni načrti so se že pričeli.

(Grande American Circus), katerega vodi L. Frankloff, pride te dni v Ljubljano. Pripeljal bo izvežbane konje in vole iz domačih krajev. Ostal bo v Ljubljani le nekaj dni.

(Ljutomerska posojilnica) ima 17. aprila, t. j. prihodnjo nedeljo občni zbor. Na dnevnem redu so: Poročilo nadzorništvu o računu za leto 1886, volitve v ravnateljstvo, nadzorništvu, cenilno komisijo in drugi slučajni naveti. Zborovanje se prične ob 8. uri dopoldne v ondotnem šolskem poslopji.

(Slovenski klub na Dunaji) ima svoj osmi večer v soboto 16. t. m. v hotelu Royal I. Singerstrasse 3 mezzanin na levo. Čital bode gosp. V. Raič: „Drobtinice o odnošajih v iztočni Bosni.“ Začetek točno ob 8. uri.

Razne reči.

— Privolitev vpeljave liturgije v staroslovenskem jeziku. Sveti oče so na prošnjo črnagorskega kneza in nadškofa v Bari dovolili, da se v Barski nadškofiji vpelje liturgija po rimskem obredu v staroslovenskem jeziku in da se za take knjige rabi cirilica. Novo izdanje teh bukev ima se takoj zgoditi.

— Iz smeti denar. (Dalje). Kosti zmeljejo in za gnojenje prodajajo; iz papirja delajo zopet papir; iz volnatih cunj delajo volno, ki jo rabijo za tako zvani Shoddy (neko sukno); iz kositarskih pušic, kjer so bile sardine, delajo otročje igrače kot: vojake i. dr. Pločevine bi ne mogli nikoli tako v ceno dobiti, kakor jo dobé iz teh pušic; iz steklenih šiber delajo zopet steklo. Pobiranje smeti je sicer svoboden obrt, a cunjarji imajo vendar svoje društvo, v katerem so razne stopnje. Prvi so taki ljudje, ki so se nekaj zaradi sile, nekaj iz obupa poprijeli tega obrta. Po dnevu drugej delajo, po noči pa hodijo smeti brskati. Pravi cunjarji jih sicer pisano gledajo, ker se ne drže starih navad ter segajo v pravice drugih. Imajo jih za mojstre-skaze, ali vsiljence. Bolj čislani so že pravi cunjarji, cunjarji po poklicu; vsak ima svoj okraj, drugim v škodo ne zahaja.

Najvišjo stopinjo imajo pa tisti, ki imajo pravico po smeteh brskati, še preden jih zmečejo na ulice. Smejo v hiše stopiti in tam brskati, hišniki jih poznajo. Vsak tak ustanovljen cunjar hodi po 10 do 15 hišah smeti brskati, zato pa hišnikom kaj postreže, vode prinese ali kaj enacega. Tak stalni cunjar prodaja potem svojo pravico za denar kakemu nasledniku, katerega vratarjem predstavlja kot naslednika. Ti troji gredó sami na plen, so pa še drugi podjetniki, ki to pokupijo in delavce najemajo, da take reči zbirajo, ktere potem na debelo prodajajo. Takih podjetnikov je nad sto, in nekaj med njimi prav bogatih, vsi si v kratkem pridobé premoženje. Od leta 1868 se poganja za službo mestnega odbornika nek Berton, kteremu so smeti pomagale, da ima 60.000 frankov vsako leto prihodkov. V volilnih oklicih vselej obeta, da bode ves svet osrečil in obogatil, ako ga volijo.

Poglejmo sedaj, kako stanujejo cunjarji v Parizu; oni imajo namreč svoja stanovanja. Njih najbolj znano stanovišče je „Rue Moussetard“ na levem bregu Sene; imajo pa cunjarji svoja bivališča tudi v „Montrouge“ na jugu, v „Mont-Martre“ in „La Vilette“ na severu. Njih bivališča so podobna ciganskim šotorom. Nakupijo si ozemlja in na njem napravijo svoje kubitke (hiše Orkesov) iz prav čudne snovi. Stene so ali ilovičaste ali iz vrbovine spletene in z blatom zamazane. Za okno jim je dostikrat staro koló, ktero s papirjem za-

lajo. Streha je iz posmoljenega platna ali pa iz koščekov strešnega nasmoljenega papirja. Nekatere hiše so kaj pak da iz opeke, a to so le hiše bolj srečnih med njimi. Da taka sranovanja niso posebnostna, svedoči dovelj njih kupčija. Sicer po vnanje cunjarji niso tako vmazani, kakor bi kdo mislil; nalezljive bolezni tam ni najti, kakor drugod, kjer drugi reveži stanujejo.

— Irska kriza se čedalje bolj poojstruje. Nekteri trdijo, da Angležki ne kaže drugega, ali razpustiti parlament, ali nastane revolucija. Odbor liberalnih društev je imel te dni sejo, v kateri je rekel predsednik Kitson, da se mora po vsi deželi delati zoper irski zakon in v tem oziru je bila tudi sklenjena resolucija.

Umrli so:

9. aprila. Janez Kranjc, železniškega čuvaja sin, 6½ let, Cesta na južno železnico št. 1, Morbus Brighthii.

10. aprila. Ivana Žitko, delavčeva hči, 12 let, Poljanska cesta št. 18, jetika. — Neža Stojan, sirota, 13 let, Poljanska cesta št. 30, jetika.

11. aprila. Ana Denkel, gostija, 70 let, Stari trg št. 10, vodenica. — Anton Kranjc, železniškega čuvaja sin, 3 mes., Cesta na južno železnico št. 1, božjast. — Helena Šešek, gostija, 79 let, Igriške ulice št. 6, otrpnenje pljuč

Tujci.

10. in 11. aprila.

Pri **Maticu**: Srečko Tuma, potovalec, iz Nemčije. — J. Straub, trgovec, iz Dolenje Avstrijskega. — Jožef Kapeller, trgovec, iz Štajarskega. — Marija Janesch, trgovčeva soproga z družino, iz Celja. — Henrik Weiglein, e. k. okrajni glavar, iz Krškega. — Janez Mazzolini, zasebnik, iz Laškega. — J. Supan, trgovec, s sinom, iz Celovca. — Prigelhof, trgovec, z Dunaja. — Dr. Friderik Horwath, odvetnik, iz Celovca. — F. Waleher, slikar, iz Selnice. — Komeljane in Obergföll, e. k. profesorja, iz Kočevja. — Verderber, veleposestnik, iz Krškega. — Franc Miklitz, e. k. nadgozdar, iz Radovljice. — F. Paulin, posestnik, s soprogo, iz Kranjskega.

Pri **Slonu**: Dr. Jožef Jelenc, odgojevalec, z Dunaja. — Brauer in Henkel, potovalec, z Dunaja. — J. Wolfbauer, e. k. pristav, z Dunaja. — Armin Wolf, potovalec, iz Budapešte. — Jožef Malek, e. k. vojaški uradnik, s soprogo, iz Zagreba. — Marija Polte, zasebnica, iz Beljaka. — Anton Čapek, e. k. vladni uradnik, iz Celja. — Herm. Prossinagg, tovarnar, iz Hrastnika. — Franc Hince, pripravljavec, iz Notranjskega. — Matija Gračič, zasebnik, iz Raguze. — M. Navagovich, s soprogo, in E. Herzel, zasebniki, iz Reke. — Dr. Matija Ratkowski, knjigar, z Dunaja. — Hlatky in Šveiger, odvetnika, iz Velikega Varadina. — Morie Fischel, trgovec, iz Karlova. — R. Giovannini, kupčevalec, iz Beljaka. — Döpfel, Stumberger in Neschmach, davkarski uradniki, iz Šmarja pri Jelševu. — F. Schepitz, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Tavčarji**: Jožefa Maurer, zasebnica, z Dunaja. — J. Grigobon, zasebnik s soprogo, iz Padove. — Karol Pammer, e. k. oskrbnik, s soprogo, iz Celja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Gregor Wenzel, dragoman za gorenji Egipt, iz Asuana.

Pri **Južnem kolodvoru**: B. Jaroš, zasebnik, iz Prage. — Severin Schmidt, zasebnik, iz Českega. — A. Baumgartner, zasebnik, iz Zagreba. — Franc Diebel, posestnik, iz Moravskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		740.12	+ 7.4	sl. vzh.	oblačno	
12. 2. u. pop.		739.55	+12.0	"	"	0.00
9. u. zveč.		739.04	+ 6.8	"	jasno	

Jutranja zarija, čez dan oblačno, večerna zarija, potem jasno. Srednja temperatura 8.7° C., za 0.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 95 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	81 " 95 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	283 " 60 "
Kreditne akcije	127 " 05 "
London	" " " "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	10 " 04 "
Ces. cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 35 "

Tržne cene

dné 13. aprila t. l.

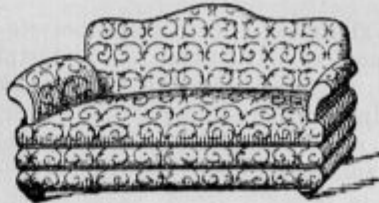
	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	7	16	Špeh povojen, kgr.	—	60
Rež,	4	87	Surovo maslo,	—	94
Ječmen,	4	39	Jajce, jedno,	—	2
Oves,	2	92	Mleko, liter,	—	8
Ajda,	4	22	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	4	87	Telečje " "	—	56
Koruza,	5	04	Svinjsko " "	—	64
Krompir,	2	94	Koštrunovo " "	—	36
Leča,	11	—	Pišanec " "	—	55
Grah,	15	—	Golob " "	—	20
Fižol,	12	—	Sono, 100 kgr.	—	85
Maslo, kgr.	90	—	Slama,	—	3
Mast,	66	—	Drva trda, 4 mtr.	—	60
Špeh svež,	80	—	" mehka, " "	—	40

Zahvala.

O priliki mojega imenovanja župnikom in proštem Metliškim došlo mi je od mojih častitih prijateljev in od druge odlične gospóde od blizu in od daleč toliko ljubeznivih častitek, da mi zaradi cerkvenih opravil velikega tedna in zdaj zopet zaradi selitve ni mogoče vsakemu posebej odgovarjati; za to mi bodi dovoljeno objaviti jim s tem mojo najsrčnejšo zahvalo z vljudno prošnjo, da mi svoje visokocenjeno prijateljstvo in naklonjenost še znanprej ohraniti blagovolijo.

Podzemelj, dné 12. aprila 1887.

Franc Dovgan.

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gld.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorce blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne ulege itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (11)

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

prodaja se v malih steklenicah, kojim je vtisnjeno ime nje izdelovalca G. Piccoli, Ljubljana. Vsakej steklenici priložen je navod kako jo rabiti v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, ovit z rožno-barvenim papirnim trakom, na kojem je videti postavno zavarovano znamka (angelj, znamenje lekarne Piccoli-jeve). Opozorjamo pred ponarejenimi izdelki, ki so brez vsake vrednosti! — Kdor protipostavno ravna, bo ostro kaznovan.

V steklenicah po 30 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzoli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (9)

Najboljši papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešan. (25)

CAVLEY & HENRY
17, rue Béranger, à PARIS

Poštna zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.